

Rafał Kubiak

Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim

Po wielu latach starań władz miasta, Towarzystwa Miłośników Solca Kujawskiego, a także mieszkańców, którym bliska była i jest troska o poszerzenie i utrwalanie wiedzy na temat przeszłości, od 2009 r. Solec Kujawski ma swoje muzeum. Choć idea utworzenia w mieście takiej placówki pojawiła się już pod koniec lat 70., dopiero w ostatnich latach udało się ją zrealizować.

Villa Anna – siedziba Muzeum Solca im. księcia Przemysła w Solcu Kujawskim

Siedziba Muzeum znajduje się w pochodzącym z początku XX w. budynku *Villa Anna* przy ul. Toruńskiej 8. Wcześniej znajdował się tu m.in. ośrodek zdrowia i pogotowie ratunkowe. Po kilkuletnim remoncie, w 2008 r. rozpoczęto bezpośrednio przygotowania do utworzenia Muzeum. W Urzędzie Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim powołano stanowisko koordynatora bur-

mistrza ds. organizacji i funkcjonowania muzeum, który zajął się stworzeniem ram organizacyjnych dla mającej powstać placówki, a także przygotowaniem do utworzenia pierwszej stałej ekspozycji muzealnej. Dla potrzeb wystawienicznych przeznaczono całe I piętro budynku, łącznie pięć pomieszczeń o ponad 150 m² powierzchni.

Dnia 23 października 2008 r. Rada Miejska w Solcu Kujawskim podjęła uchwałę o utworzeniu Muzeum Solca im. księcia Przemysła w Solcu Kujawskim z dniem 1 stycznia 2009 r. Już 12 marca tego roku, w obecności ok. 130 zaproszonych gości, Muzeum udostępniło zwiedzającym pierwsze wystawy czasowe związane z przeszłością Solca Kujawskiego i jego okolic: *650 lat Przyłubia* oraz *Wizyty Prymasa*. Udostępniono również zwiedzającym częściowo gotową wystawę stałą. Decyzja taka była spowodowana istniejącym układem komunikacyjnym sal wystawowych oraz poziomem zaawansowania prac nad wystawą stałą, który umożliwiał takie rozwiązanie.

Oficjalne otwarcie wystawy stałej *Dzieje Solca Kujawskiego i okolic* nastąpiło 4 czerwca 2009 r. i było połączone z otwarciem kolejnej wystawy czasowej *Najważniejsze wybory PRL-u*, zorganizowanej z okazji 20. rocznicy wyborów z czerwca 1989 r. W tym samym czasie ukonstytuowała się Rada Muzeum oraz rozpoczęła działalność muzealna strona internetowa.

Wystawa stała została umieszczona w dwóch pierwszych salach wystawowych o łącznej powierzchni 80 m². Jej celem jest przedstawienie historii Solca Kujawskiego i pobliskich miejscowości, na tle historii regionu oraz kraju. Z góry było wiadomo, że tak postawione zadanie natrafi na tzw. obiektywne trudności. O ile bowiem przedstawienie osadnictwa pradziejowego można było zilustrować materiałami znalezionymi w czasie badań archeologicznych, głównie na byłym poligonie Kabat (najstarszym eksponatem jest paleolityczna motyka rogowa sprzed ponad 10 tys. lat), to jak przekonać widza, że miasto, w którego centrum najstarsze zabytki pochodzą z połowy XIX wieku, ma ponad 700-letnią historię? Dodatkowo sytuację utrudnia znikoma liczba zachowanych w mieście zabytków ruchomych. W tej sytuacji ciężar narracji spadł na tablice informacyjne wykorzystujące reprodukcje dokumentów, map, pieczęci oraz malarstwa historycznego. Ich uzupełnienie stanowią pojedyncze zabytki kultury materialnej, broni, wyposażenia wnętrza i sprzętów codziennego użytku. Wystawa prezentuje również kolekcję monet z okresu XV-XIX w., znalezionych w Solcu lub wyprodukowanych w mennicach w Bydgoszczy i Toruniu. Dodatkowym atutem tej kolekcji jest gablota wyposażona w ruchome szkło powiększające.

Opowiadając w formie wystawy historię Solca Kujawskiego, właściwie dopiero od końca XIX w. można pozwolić sobie na selekcję materiałów, co

wynika z upowszechnienia się w tym okresie fotografii. Jeśli chodzi jednak o przedmioty ilustrujące ten okres w dziejach miasta, mimo pomocy ze strony mieszkańców, a także Towarzystwa Miłośników Solca Kujawskiego oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Solcu Kujawskim, prezentowane zbiory wymagają dalszego uzupełniania.

Niewątpliwie mocną stroną wystawy jest jej oprawa plastyczna, wykonana według pomysłów sołeckiej plastyczki Grażyny Bieniek, a wykorzystująca m.in. atrapę słupa ogłoszeniowego, imitację bruku czy składane krzeselka ze starego sołeckiego kina „Wolność”. Całość uzupełniają streszczenia w języku niemieckim w formie ulotek, przy każdej z tablic informacyjnych. W przyszłości planuje się również przygotowanie ulotek w języku angielskim.

Zwiedzanie wystawy stałej podczas Nocy Muzeów – 16.05.2009 r.

Wystawa stała opowiada dzieje Solca Kujawskiego mniej więcej do początku lat 90. XX w. Kolejne pomieszczenia (30 i 16 m²) przeznaczone są na wystawy czasowe. Ich tematyka skupia się głównie na szczegółowej problematyce związanej z przeszłością Solca Kujawskiego, ale także od czasu do czasu na wydarzeniach związanych z historią Polski, jak wspomniana wcześniej wystawa dotycząca wyborów czerwcowych czy planowana na wrzesień* wystawa poświęcona 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. W planach jest także cykliczna, pokazywana zawsze pod koniec roku, wystawa czasowa prezentująca nabytki Muzeum, zarówno przekazane przez mieszkańców miasta, jak i zakupione.

* Artykuł powstał w lipcu 2009 r.